

Подател:

DATA_DUCKS team
ЧПГ „АК-Аркус“ ЕООД
гр. Велико Търново
България

Получател:

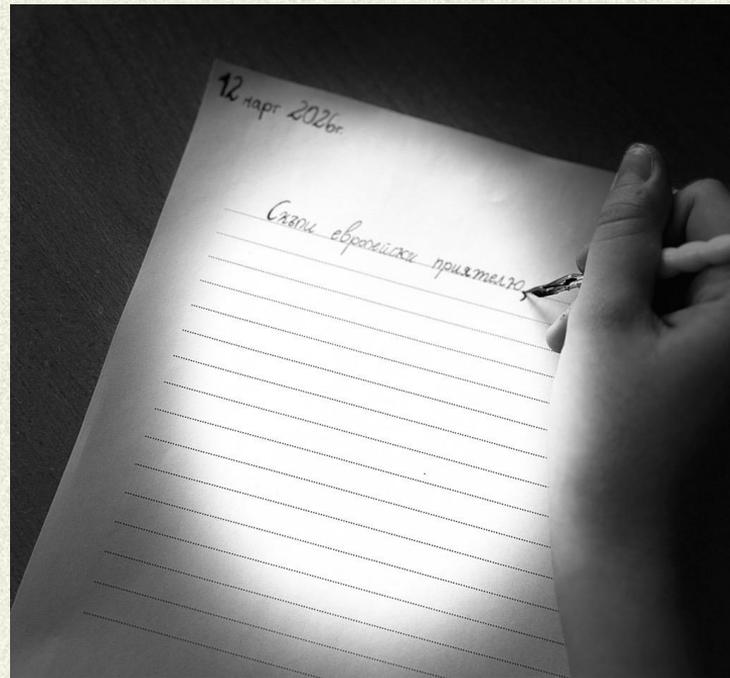
Европейски приятел
Европейска олимпиада по статистика
Статистически портрет – Какви са хората в България?

Скъпи европейски приятелю,

В днешното си писмо ще ти разкажа за хората в България, като заменя субективните наблюдения с обективна статистическа информация. Условно хората в България могат да бъдат разделени на три групи:

- **деца и ученици;**
- **хора в трудоспособна възраст;**
- **пенсионери.**

За да добиеш по-точна представа за българите, ще сравня хората от тези възрастови групи, които са живели през 1987 и 2021 година.

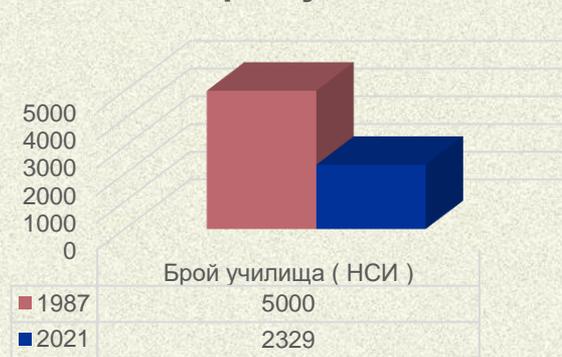

Деца и ученици

Брой ученици в училищата

Общ брой училища

Разглеждах сайта на НСИ и се изумих как се е променила училищната среда у нас. Представяш ли си, че през 1987 г. в България е имало близо **1 300 000** ученици, докато според последните данни от 2021 г. те са едва **713 000**? Тази разлика от почти **600 000** деца обяснява защо толкова много училищни сгради в провинцията стоят празни. Друга осезаема разлика е намаляването наполовина на броя на училищата в България от **5000** на **2339**. Причина за това е обезлюдяването на селските райони.

Деца и ученици

Съотношение ученици / учител през
1987 г. (Eurostat)

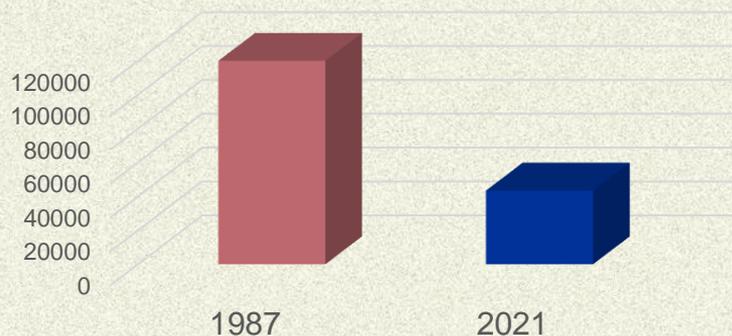
Съотношение ученици / учител през
2021 г. (Eurostat)

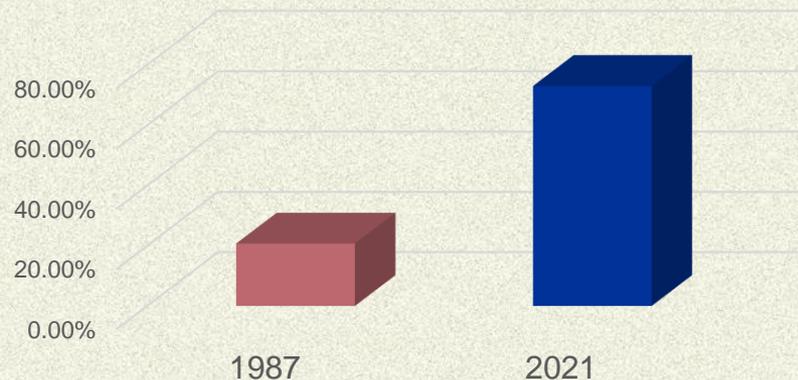
Според статистиката днес учителите в България обръщат повече индивидуално внимание на децата. През 1987 г. съотношението е било **16:1**, докато според последните данни на един учител се падат средно едва **11.1** ученици. Това е една от малкото позитивни промени, които статистиката отчита през годините.

Деца и ученици

Ученици завършили средно образование
(НСИ)

Записани във ВУЗ
(UNESCO / World Bank)

През 1987 г. средно образование са завършили около **120 000** младежи, докато днес този брой е спаднал драстично до едва **43 400** годишно.

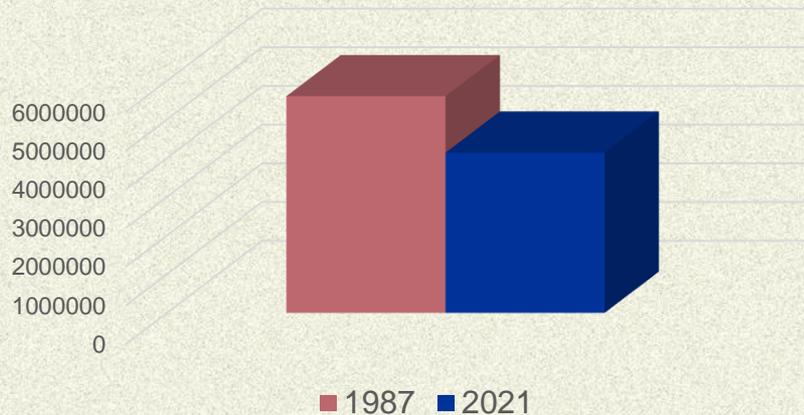
Въпреки този голям количествен спад, амбициите на младите хора са скочили невероятно. Тогава едва **20,75%** от завършилите са продължавали към университет, докато днес близо **73%** от завършилите средно образование продължават във висшето образование!

Деца и ученици

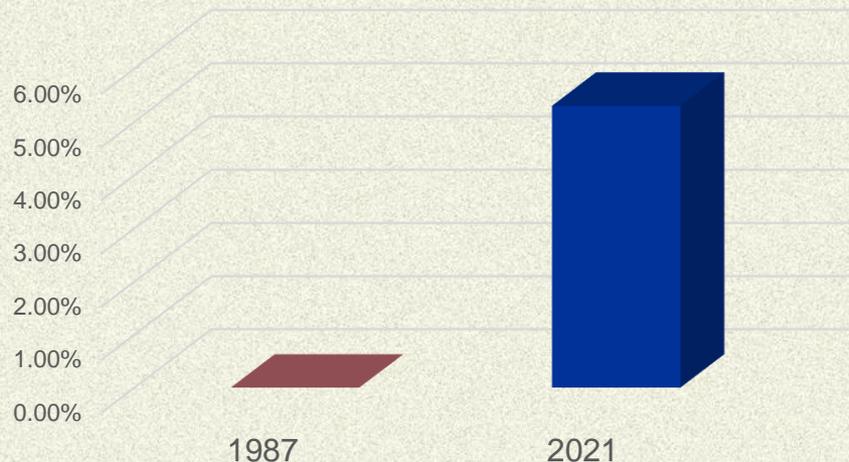

Хора в трудоспособна възраст

Население в трудоспособна възраст
(НСИ)

Безработица в България (Eurostat)

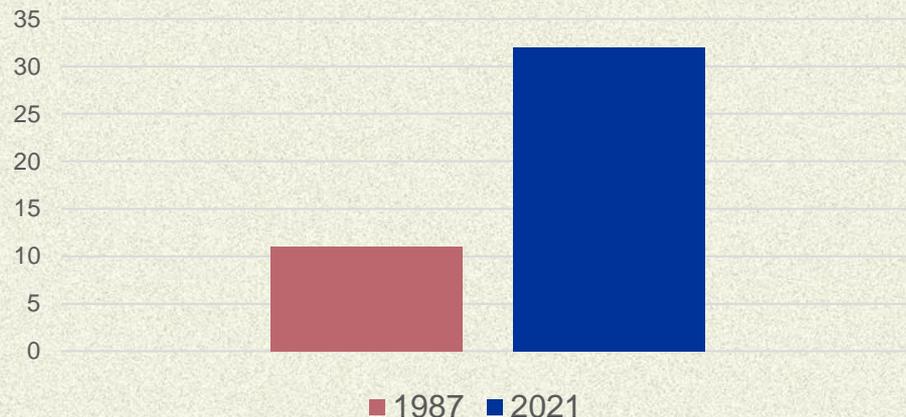
Скъпи приятелю, през **1987 г.** България имаше **0%** безработица и пик от **5,6 млн.** души в трудоспособна възраст. През **2001 г.** настъпи шок, като безработицата скочи до **19,9%**. Към **2021 г.** ситуацията се стабилизира с по-ниска безработица от **5,3%**, но хората в трудоспособна възраст вече са едва **4,1 млн.** души. Този огромен демографски спад е най-голямото ни предизвикателство днес.

Хора в трудоспособна възраст

Заетост на населението (НСИ)

Работещи с висше образование в % (НСИ)

Картината на заетостта у нас се е променила фундаментално – от икономика, доминирана от индустрията (**45,8%** през 1987 г.), днес сме се превърнали в общество на услугите, където работят близо **63%** от хората. Най-впечатляващо е, че делът на работещите с висше образование се е утроил – от едва **11%** през 1987 г. до **32%** през 2021 г.

Хора в трудоспособна възраст

Трудоспособно население в България: 1987 vs 2021

Население в трудоспособна възраст (НСИ)

Огроман демографски спад

Безработица в България (Eurostat)

Пик от 19,9% през 2001 г.

Работещи с висше образование (НСИ)

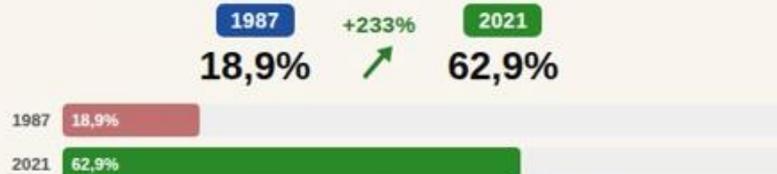
Почти утроен дял на образованите

Заети в индустрията (НСИ)

Деиндустриализация на икономиката

Заети в услугите (НСИ) – реструктуриране на икономиката

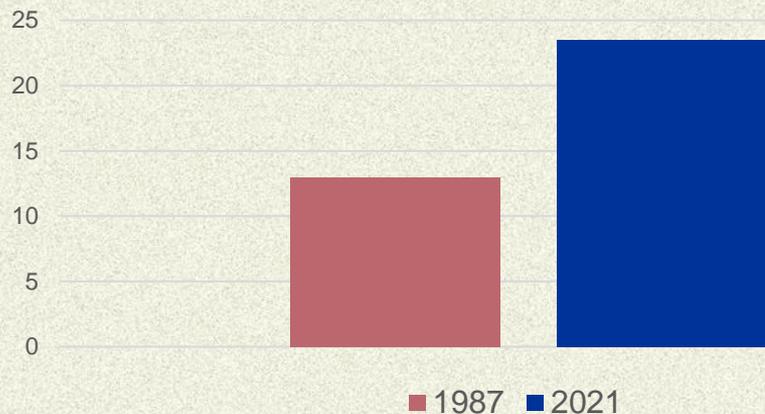

България се трансформира от индустриална в икономика на услугите

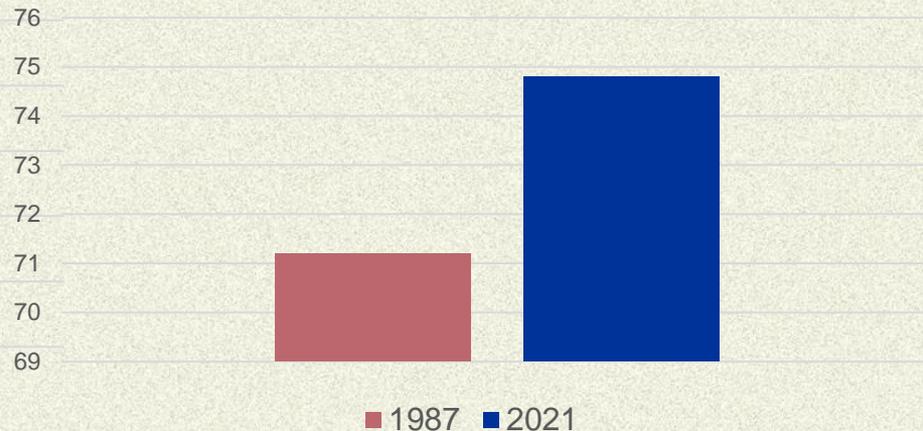
Източници: НСИ, Eurostat

Пенсионери

Дял от населението на пенсионерите (%)
Eurostat

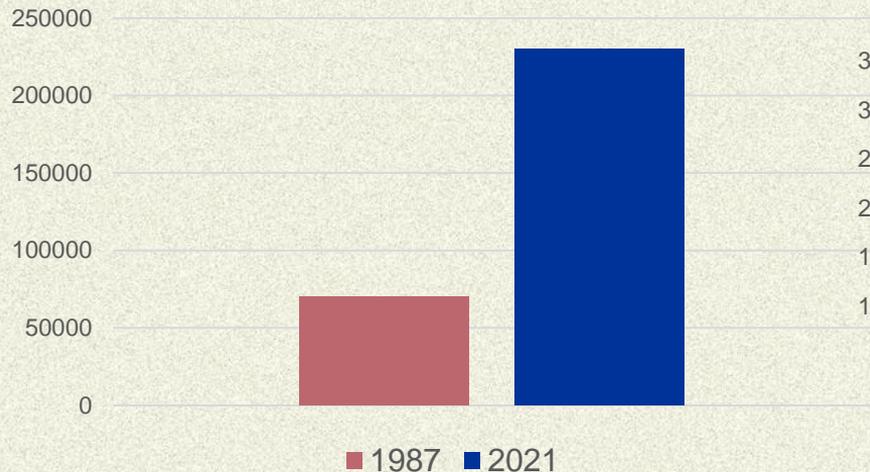
Средна продължителност на живота в години (НСИ)

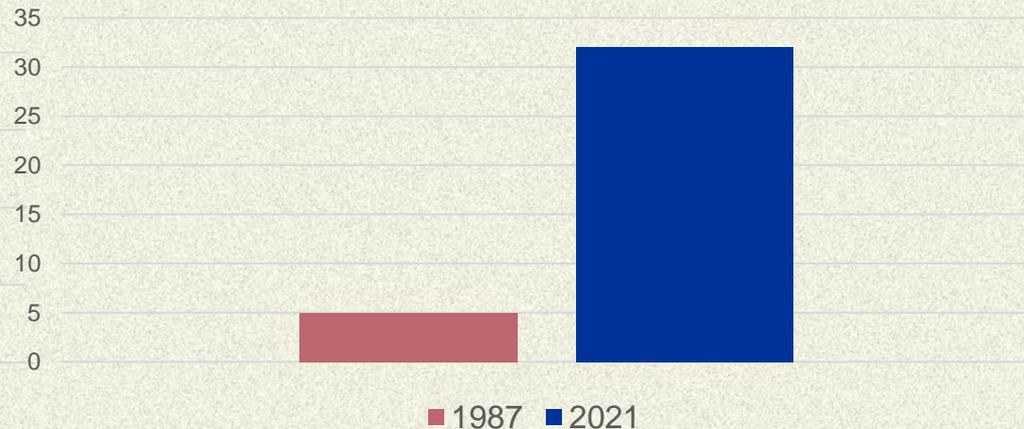
През **1987** г. средната продължителност на живота е била **71.2** г., докато през **2021** г. тя е нараснала на **74.8** г. Въпреки че живеем по-дълго, обществото ни застарява сериозно. Преди три десетилетия хората над **65** г. са били едва **13%** от населението, а днес техният дял е скочил почти двойно до **23.5%**.

Пенсионери

Работещи пенсионери (Eurostat)

Брой пенсионери под прага на бедност (%)
(Eurostat)

През **1987 г.** едва **5%** от пенсионерите са живеели под прага на бедност, докато през **2021 г.** този дял е скочил драстично до **32%**, което означава, че почти всеки трети възрастен човек изпитва сериозни финансови затруднения. Може би точно това обяснява и другата голяма промяна — броят на работещите пенсионери се е увеличил повече от три пъти, нараствайки от **70 000** на близо **230 000** души.

Пенсионери

Пенсионери в България: 1987 vs 2021

Дял от населението на пенсионерите (Eurostat)

1987 +81% 2021
13% 23,5%

Обществото застарява сериозно

Средна продължителност на живота в години (НСИ)

1987 +3,6 г. 2021
71,2 г. 74,8 г.

Живеем по-дълго, но застаряваме

Пенсионери под прага на бедност (Eurostat)

1987 +540% 2021
5% 32%

Почти всеки трети пенсионер е беден

Работещи пенсионери (Eurostat)

1987 +229% 2021
70 000 230 000

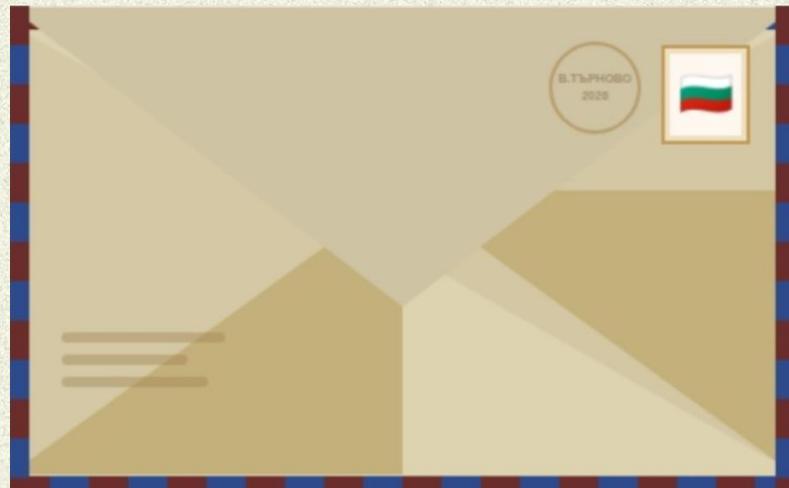

Пенсионерите работят от необходимост

Източници: НСИ, Eurostat

Скъпи европейски приятелю,

В днешното си писмо ти разказах за хората в България. Написаното от мен се основава единствено и само на статистическата информация за българите. Надявам се, че това беше интересно за теб и научи неща за нацията ни, които не се виждат от пръв поглед. Цифрите показват, че макар да ставаме по-малко, ние се стремим към повече знания и по-висока ефективност в работата си. България днес е много по-различна от това, което беше преди три десетилетия — по-модерна, по-образована, но и изправена пред трудни демографски въпроси. Тези факти са нашето огледало, което отразява както трудностите на прехода, така и напредъка ни. Вярвам, че познаването на миналото ни помага да разберем по-добре пътя ни в голямото европейско семейство.

Уважаеми зрители,

Това беше идейният проект на отбор **DATA_DUCKS** на третия публичен кръг на Европейската олимпиада по статистика. На базата на този идеен проект ще бъде заснето нашето видео на тема: **Статистически портрет - Какви са хората в България?**

Нашият отбор се надява, че сме предизвикали Вашия интерес и сме Ви накарали поне за малко да се замислите. Знаем, че заедно можем да направим България едно по-добро място за живеене. За нас ще бъде чест ако гласувате за нас!

Благодарим Ви за вниманието и се надяваме скоро да гледате нашето видео!

